

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ
Pod sídlištěm 9/1800
182 11 Praha 8 – Kobylisy

V Praze dne 21.10.2005
Č.j.: 5364/2005-2

Cestovní zpráva
ze zahraniční služební cesty do Islandské republiky ve dnech 10. – 15.září 2005

1. Úvodní informace

a) Vysílající subjekt	Český úřad zeměměřický a katastrální
b) Termín a místo pracovní cesty	10.-15.září 2005
c) Přesné znění názvu akce	Valné shromáždění Eurogeographics
d) Účastníci cesty	Ing.Oldřich Pašek
e) Datum zpracování zprávy	21.10.2005
f) Cestovní zprávu schválil dne
předseda ČÚZK |

2. Časový přehled pracovní cesty

- 10.9. odpoledne přilet do Reykjavíku
- 11.9. večer slavnostní zahájení valného shromáždění prezidentem Eurogeographics (EGs) prof. Grünreichem a hostitelem Magnusem Gudmundssonem, ředitelem Islandského zeměměřického úřadu.
- 12.9. plenární zasedání všech národních zástupců
- 13.9. dopoledne: diskuse ve 3 skupinách k Plánu Eurogeographics na léta 2006-2008 a vlivu projektu INSPIRE na národní mapovací agentury
odpoledne: diskuse ve skupinách o vizích pozemkových evidencí
- 14.9. dopoledne: plenární zasedání v procedurálních otázkách EGs
odpoledne: návštěva Zeměměřického úřadu v Akranes a Katastrálního registru v Reykjavíku.
- 15.9. dopoledne: odlet do Prahy

3. Program akce - projednávané otázky

Program jednání a seznam účastníků je přiložen

4. Průběh pracovní cesty – obsah zajímavých příspěvků; osoby, se kterými bylo jednáno

1.den jednání – 12.9.2005

V úvodním vystoupení **Prof. Grünreich** jako odstupující prezident EGs zhodnotil činnost sdružení v posledním roce. Navázal na svůj úvod ve výroční zprávě EGs. Zmínil i geo-projekty, v kterých není EGs zapojen: Galileo, GMES a INSPIRE. Zejména při projednávání posledního bylo dosaženo toho, že národní mapovací a katastrální agentury (NMCA) jsou chápány jako významný partner pro jednání s EU. Kritizoval, že monitorovací systém (GMES) a Inspire jsou málo koordinovány a toho využívají zejména soukromí dodavatelé satelitních dat. Projekt GMES má v plánu vyvinout kapacitu pro sledování Země do roku 2007. V cílovém stavu by měl mít schopnost 3x ročně pořídit snímky ze zájmových (ekologicky významných) oblastí. Projekt bude zaměřen na využití dat v měřítku 1 : 50 000 a v této oblasti má EGs slabiny. V této přednášce poprvé a pak i během následujících dní zazněl názor, že se musíme orientovat zejména na poskytování základních dat, jakými jsou data katastru a měřítko, která tato data využívají.

Nick Land, výkonný prezident představil plány EGs do roku 2008. Za nejvýznamnější je považován vliv Směrnice INSPIRE, která má být přijata v 2.pololetí r.2006. Záměr z předchozích let „dosáhnout interoperability mezi národními daty a zaměření se na referenční data, byl správný. EGs má v současnosti 30 významných partnerů. Zmínil však také, že někteří z nich jsou také tvrdými konkurenty na trhu geoinformací. Za významné pro NMCA v budoucích letech vedení EGs považuje:

- poskytnout prostor pro výměnu informací
- vyvíjet „evropské“ produkty a služby založené na vlastních produktech
- přiměřeně komunikovat (lobovat) s evropskými partnery včetně Evropské komise.

Aby bylo možné dosáhnout těchto cílů, bude potřeba více investovat. Byl proto vznesen návrh na zvýšení národních příspěvků. Ty by měly být vloženy zejména do rozvoje nových

projektů a na podporu nákladů, které souvisí s projednáváním INSPIRE. Zvýšení příspěvku spočívá v jednorázovém navýšení pevné částky z 4 000 Euro na 6000,- a proměnné o 14%. V dalších letech bude příspěvek indexován podle růstu inflace. Připravované projekty jsou zmíněny ve výroční zprávě EGs a materiálu Eurogeographics Business Plan 2005-2008. Podle něj by do konce roku 2008 měly být dosaženy tyto cíle:

G1 – NMCA se stanou vedoucími poskytovateli základních dat, které budou pokrývat území evropského kontinentu

G2 – budou existovat specifikace produktů, které budou vycházet z potřeb uživatelů a tyto se defacto stanou průmyslovými standardy

G3 – bude existovat jednotná cenová a licenční politika, která umožní uživatelům přístup Přístup k pan-Evropským a přeshraničním datům

G4 – bude existovat infrastruktura pro poskytování základních dat, metadat a geodetických služeb národním i pan-Evropským uživatelům

G5 – bude fungovat efektivní partnerství s těmi, kteří mají vliv na evropský trh

G6 – bude fungovat udržitelný model financování, který bude minimalizovat náklady jak poskytovatelů, tak uživatelů.

K projednávání INSPIRE, kde EGs zastupuje Nick Land, tento zmínil, že současný text NMCA vyhovuje. Jen část služeb se předpokládá poskytovat zdarma. Zatím se diskutuje, zda platit webové služby. N.L. upozornil na schvalovací proces, kdy každá země má 1 hlas.

Z dalších příspěvků:

Richard Kirwan, odstupující ředitel OS Irsko zmínil, že připravují velké investice, aby si udrželi místo na trhu. Připravují nové služby a zvažují pořízení nového výškopisu technologií LIDAR. Přiměřeně se angažuje vedení i v diskusi s vládou, což se jim vyplácí.

Bertrand Lévy, ředitel IGN Francie při sdělování svých zkušeností zmínil funkce bezplatného geoportálu, který integroval množství referenčních dat. Upozornil na aktivity Google, Navteq a Teleatlasu, jejichž data jsou populárně naučná a mohou vytlačovat data georeferencovaná.

Bengt Kjellson, Landmateriet Švédsko, připomněl, že úspěch projektu Eulis spočívá ne v jeho jednotném prostředí, ale v jeho zpřístupnění zahraničním uživatelům.

2. den jednání – 13.9.2005

Druhý pracovní den byl jako již obvykle rozdělen do dvou tématických bloků a účastníci diskutovali ve třech pracovních skupinách.

Dopolední téma: **Business plán a vliv INSPIRE na NMCA.**

Někteří účastníci vyjádřili nespokojenost s pozdní úpravou členských příspěvků proto, že některé rozpočty jsou již projednávány ve vládách. Při hlasování o den později však jejich výši schválili. Mnozí diskutující viděli „spásu“ EGs v dalším angažování se v EGs katastrálních agentur, zejména pro jejich jedinečná data, která lze využít pro aktualizaci topografických map a v geografických informačních systémech. Četné bylo volání po lobbingu v EU, zazněly i zkušenosti z jednání s politiky, kteří jsou-li informováni, lépe rozumí problémům NMCA. Poprvé Kadaster nezastupoval ředitel, ale člen správní rady (Godfried Bernasconi - asi politik). Aktivnější jednání s politiky bylo zmíněno několikrát. Za základ úspěchu však všichni vidí v interoperabilitě a společných specifikacích.

Odpolední téma: **Katastr a pozemková evidence.**

Pracovní skupina EGs informovala o výsledcích, kterých dosáhla. Z výkladu Boženy Lipej bylo zřejmé, že skupina teprve zahájila činnost. Byl připraven dotazník, který má technicky porovnat jednotlivé národní evidence a katastrální mapy. V diskusích často zaznívala nezbytnost potřeby využívat data katastru pro aktualizaci topografických dat. Několik zemí potvrdilo, že tato praxe již u nich funguje (SRN) nebo ji zkouší (Holandsko). Byly zmíněny i

výsledky 3D registrace, stejně tak i poptávka po 3D topografických datech. Stejně jako u nás se v mnoha zemích vyskytují právní překážky ve využití dat katastru, což brzdí rozvoj e-governmentu.

3.den jednání 14.9.2005

Nick Land předložil výroční zprávu a závěrečný účet za rok 2004. Zpráva i rozpočet byly schváleny.

Po skončení funkčního období prezidenta EGs Dietmara Grünreicha byl na další 2leté období zvolen Zeljko Bacic z Chorvatska.

Příští valné shromáždění EGs se uskuteční v Amsterdamu 25.-27.9.2005.

Zajímavé poznatky

Návštěva Zeměměřického úřadu v Akranes:

Úřad je umístěn mimo hlavní město (40km) a má 34 systemizovaných míst. Patří do organizační působnosti ministryně pro životní prostředí. Vydává mapové i digitální produkty pro potřeby státu i veřejnosti. Mezi nejvýznamnější úkoly současnosti patří periodické proměření posunů kontinentálních desek (evropské a americké) prováděné s využitím GPS. Byla provedena aktualizace digitální topografické databáze 1 : 50 000 a dokončeno vyhotovení pokrytí celého území satelitními snímky SPOT 5.

Návštěva Katastrálního registru v Reykjavíku:

Agentura je umístěna v moderní budově, která je v blízkém sousedství známé budovy, ve které byly zahájeny rozhovory mezi USA a SSSR, které později vedly k ukončení studené války. Agentura je podřízena ministerstvu financí. Jejím posláním je zejména sledování tržní hodnoty nemovitostí, ze které se vyměřuje daň z nemovitostí a poplatky za povinné požární pojištění. Daň z nemovitosti činí 0,6% z její tržní ceny. Velmi podrobně je vedena technická dokumentace budov. Evidence nemovitostí je vedena po obcích (100). Cílem je centralizace údajů zejména pro potřeby výměny údajů s ostatními orgány státu. Není vedena katastrální mapa, nemovitosti jsou vizualizovány na digitálních ortofotech s využitím adresních bodů. Agentura si nechává každý rok zpracovat veřejný průzkum důvěryhodnosti, který vykazuje setrvalý stav obliby, přestože ceny nemovitostí a tedy i z nich odvozených daní v posledních letech významně narostly.

Informace z některých výročních zpráv

Eurogeographics

- rok 2004 přinesl nejen rozšíření Evropské unie o 10 nových členů, ale i další rozvoj geoinformačních technologií a projektů.
- za nejvýznamnější projekty jsou považovány INSPIRE a GMES (Global Monitoring for Environment and Security)
- významně se rozběhly práce na ERM a byly aktualizovány soubory SABE a EGM
SABE se stal nejen zajímavým produktem pro Eurostat, ale i pro firmy (T-Mobile, NAVTEQ ...)
EGM – příští aktualizace je plánována na rok 2006 a bude rozšířena o východoevropský region

- ERM** – pokrývá nyní 7 zemí, do konce roku přibude 2006 dalších 18 členů EU
- úspěšně se rozvíjí produkty EGs
 - Eurospec** – jsou revidovány datové standardy a standardy služeb
 - EuroRoads** – s příspěvím EU (eContent) financí bude vytvořena bežešvá databáze evropské silniční sítě
 - EuroMapFinder**- byl zahájen provoz metadatového serveru
- nové projekty EGs:
 - RISE** (Reference Information Specification for Europe) Projekt, který připraví specifikace pro výšková a hydrografická data byl zahájen letos.
 - EuroGeoNames** – je projekt v návrhu, který by měl být financován z programu eContent. Chce propojit jednotlivé národní databáze Geonames
 - EuroBoundaries** má v plánu odstranit překryty, díry a jiné rozdíly V databázích zobrazujících státní hranice
- společenství Eurogeographics se rozrostlo na 46 členů z 41 zemí.

Lantmateriet (Švédsko)

Byl rozšířen počet oficiálních distributorů geografických dat a dat katastru (dosud jen Metria). Nabyla účinnosti novela zákona, která umožní evidovat v katastru podzemní a nadzemní objekty..Další novela umožňuje nyní podstatně jednodušeji u nově vznikajících nemovitostí odstraňovat (převádět) zástavní práva. Nově vzniklá parcela nesmí být zatížena např. hypotékou vázanou na parcelu původní. Byl připraven záměr zavést nepřetržité poskytování služeb zákazníkům Lantmaterietu (24/7). Po desetiletém úsilí bylo dokončeno vyhotovení základní geografické databáze.Byla pořízena digitální letecká komora.. Byla zahájena implementace národního geodetického referenčního systému SWEREF 99

Kadaster (Holandsko)

V roce 2004 schválil parlament zákon umožňující elektronické doručování smluv. Během roku 2005 bude aplikace, která toto umožní (Kadaster-on-line) v provozu. Počet zákazníků dálkového přístupu k datům katastru v posledních letech roste tempem 20-30% ročně. V pěti obcích byl testován přístup k datům katastru. Byly úspěšně vyzkoušeny aplikace „PU“ včetně mapy a nákup hromadných dat. Vyzkoušen byl i přenos dat z velkoměřítkové mapy do mapy topografické.

Ordnance Survey (Velká Británie)

V r.2004 jako vklad do budoucnosti OS investovala 9,2 mil.liber. Mimo jiné si pořídila také leteckou digitální kameru. Velké naděje jsou vkládány do systému GPS. Došlo k rozšíření užití real-time roverů, které přineslo zvýšení produktivity polních pracovníků o 40%. V centrální databázi za rok přibylo 5.5% dat z toho 99,6% všech významných prvků se dostává do databáze do půl roku od jejich vzniku v terénu.

Trvale roste zájem o on-line služby. Byl posílen HW pro poskytování OS Master Map a příští rok se počítá se zavedením webových služeb „on demand“. OS se pokračovala v pronikání na maloobchodní trh. Toto je podporováno účastí ve velkých marketingových akcích. Roste i počet zákazníků produktů OS, 210 vládních organizací používá tyto produkty.
OS testuje novou verzi databáze Oracle 10g.

Výběr z některých osobních jednání:

Prof.Grünreich, Nick Land:

Na podnět snižování počtů organizací zabývajících se stejnou tematikou (EGs, PCC, WPLA) oba shodně reagovali konstatováním, že se o to snaží, ale nedokázali odhadnout, zda se to povede.

Jes Ryttersgaard, dánský katastr, šéf informatiky

Katastr je digitalizován. Digitalizace byly provedena dodavatelským způsobem. Data jsou uložena v centrální databázi. Zajímal jsem se o komunikaci mezi centrem a geometry, provádějí změny. Geometři přistupují k distribučnímu serveru, odkud získají digitální mapu a avizují změnu. Zpět vrací elektronický formulář s náležitostmi podobnými našim. Tento a změnu mapy v digitální formě zasílají e-mailem středisku, které ověří správnost a uloží záznam do databáze.

Urs Gerber, Swisstopo.

Zajímal jsem se u využití technologie LIDAR při zpřesňování výškopisu. Ve Švýcarsku byla zahájena realizace projektu, který během 7 let zpřesní výškopis v celé zemi do výšek 2000 m. n. m.

5. Technická dokumentace

- 1.Program se seznamem účastníků
- 2.CD s prezentacemi
- 3.Výroční zprávy tištěné: Island, Švédsko, Slovensko, SRN, Finsko, Itálie, Slovinsko, Holandsko (katastr i armáda), Kypr, Velká Británie, Turecko, Chorvatsko, Lotyšsko
- 4.Výroční zprávy na CD: Polsko, Maďarsko, Litva, Řecko katastr i armáda, Estonsko, Severní Irsko OS, prezentace z Valného shromáždění
(položka 1. je přílohou zprávy, položky 2, 3, 4 budou uloženy ve VÚGTK)

6. Závěr z cesty a doporučení k využití poznatků

Letošní valné shromáždění bylo poznamenáno vlivem projednávané Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vybudování prostorové informační infrastruktury ve Společenství (INSPIRE). Eurogeographics se podařilo vstoupit do jednání a ovlivnit ty kapitoly, které by měly vážné dopady na hospodaření vládních mapovacích agentur, a navrhnout nové efektivnější postupy. Byly diskutovány způsoby jak dosáhnout interoperability uvnitř EGs a jak uspokojit velké zákazníky (EU, Eurostat, Životní prostředí) požadovanými referenčními daty. Za velmi potřebné uvnitř EGs je považováno sblížení licenčních podmínek a cen

produktů v Evropě. Pozdní reakce NMCA na potřeby ochrany životního prostředí napříč celou Evropou komplikuje jednání o ustanoveních kapitol Směrnice INSPIRE .

Pro nejbližší období bude potřeba zjistit, jaká stanoviska při projednávání Směrnice INSPIRE zaujímají oficiální zástupci ČR delegovaní ministrem ŽP – Ing.Hradec a ministrem informatiky – doc. Konečný. Je nutné poskytnout Ing. Hradcovi takové informace, které uvedou na pravou míru informace, které jsou jeho úřadem vydávány za objektivní směrem k EU. Zajistí – Ing.Pašek

Zpracoval:

Vyjádření vedoucího zaměstnance: